

Komandi partur:

Í komandi parti verður greitt frá, tá ið sjúkrahús var í Mikladali

Hanna og Menakhem í Miðlahúsinum

Menakhem og Hanna við øllum sínum í gøtuni í Warszawa, har hann var føddur. Sjálvur lýsir hann myndini sum “The proof of Nazis failure”, eitt prógv fyri, at tað miseyðnaðist hjá nasistunum.

Glaser, Aron	Berlin	12.12.81	verschollen	Litzmannstadt/Lodz
Glaser, Berhardine, geb. Passmann	Xanten	09.06.81	für tot erklärt	Auschwitz
Glaser, Berl	Berlin	03.02.95	15.08.42	Dachau
Glaser, Berta	Berlin	13.06.87	verschollen	Osten
Glaser, Berta, geb. Rosenthal	Würzburg	13.04.59	16.11.42	Theresienstadt
Glaser, Berta B., geb. Morgenbesser	Berlin	19.05.97	verschollen	Auschwitz
Glaser, Bertha, geb. Herz	Frankfurt	19.12.71	30.12.43	Auschwitz
Glaser, Bertha, geb. Leiser	Berlin	12.02.80	verschollen	Kowno
Glaser, Bettina	Berlin	27.11.79	für tot erklärt	Auschwitz
Glaser, Bettina	Berlin	04.06.96	verschollen	Riga
Glaser, Betty, geb. Jaffe	Berlin	30.07.79	verschollen	Auschwitz
Glaser, Brigitte	Berlin	15.01.28	verschollen	Litzmannstadt/Lodz
Glaser, Caroline	Berlin	24.12.11	00.05.43	Theresienstadt
Glaser, Cilli	Frankfurt	11.02.83	verschollen	Litzmannstadt/Lodz
Glaser, Dorothea, geb. Abraham	Berlin	29.12.91	für tot erklärt	Auschwitz
Glaser, Edith	Berlin	29.08.25	verschollen	Auschwitz

Her fekk Hanna váttan um lagnuna hjá mammuni, Berta B. Glaser. Systirin fekk somu lagnu.

Íbúðin hjá ovastanum fyri leguni var tikin. Her fanst ein nágreinilig ætlan um at beina fyri Theresienstadt við øllum íbúgvum tann 10. mai 1945.

Aftaná russararnar komu amerikumennt at taka hond um okkum. Hjalparfelagsskapir vestanífrá vóru slopnir inn í Tjekkoslavakia at hjálpa teimum, sum vóru sloppin livandi frá KZ -legunum. Fyrst fóru vit við toki til Pilsen í Tjekkoslavakínum, og har fóru vit upp í amerikanskar lastbilar. Vit komu inn í Týskland, og har var alt gjørt til reiðar fyri at kunna taka hond um okkum og geva okkum ta fyrstuhjálp sum tørvaði.

Eg var framvegis sjúk. Fyrst fór eg á eitt sanatorium. Eg vildi sleppa til Palestina, men hetta loyvdu bretar ikki tá. So tey sendu meg til eitt nunnuklostur uppi í fjøllunum í Bayern. So liðandi kom eg fyri meg aftur.

Í 1947 kom eg í eina legu fyri jødar. Eg fór so at sóknast eftir beiggjunum. Tað vísti seg, at teir vóru komnir til Palestina í øllum góðum.

Eg fór til Ísraels í mai 1948, tá farast kundi nøkulunda lógliga inn í landið. Men tað var ikki bert sum at siga tað hjá einum at siga barni sum mær – uttan foreldur – at sleppa til Palestina. So eg mátti, sum onnur børn í líknandi støðu, fáa ein falskan samleika, sum vísti, at eg longu búði í Palestina. Og tað riggaði.

Mundi mist beiggjan aftaná alt

Sum tað fyrsta fór eg at leita eftir beiggjum mínum. Teir búðu í eini kibbutz ikki langt frá Tel Aviv. Tá ið eg kom til Ísraels búði eg í

eini innflytaralegu á Karmel fjallinum. Men skjótt fekk beiggi mín Sali meg til ta kibbutzina, har hann búði. Hin beiggi míni Heini var á eini kemiskari verksmiðju við Deyða Havið. Hann var her fyri saman við øðrum at verja verksmiðjuna móti álopum frá arabiskum uppreistrarmonnum. Tá ið Heini frættir, at eg eri komin til kibbutzina, tók hann frí fyri at koma at hitta meg. Men vegna arabiska uppreisurin mátti hann koma við flogfari. Tað fekk eitt brek og mátti neyðlenda sunnanfyri Jaffa. Tá verða teir álopni av einum arabiskum bólk. Teir, sum yvirlivdu landingina, vórðu skotnir av álopsmonnum.

Bjargaður av sínum mordara

Tann einasti, sum ikki doyði, var beiggi mín Heini. Men hann royndi at lástast at vera deyður fyri at sleppa undan deyðsskotinum. Men kortini sær ein av yvirgangsmonnunum, at ein av "deyðu" monnum rører seg. Hesin arabarin ger tá tað sjáldsama, at í staðin fyri at geva honum endaliga skotið, biður hann beiggja mín um at halda seg kúrran. Hann fekk sent boð til jødiska grannalagið um, at tað enn var lív í einum av teimum skotnu. Teir fóru eftir honum, lögdu hann á eina børu og fóru avstað við honum. Hann kom undir eina drúgva skurðviðgerð og kom fyri seg so aftaná langa sjúkralegu.

Um somu tíð var eldri beiggi mín Sali í herinum, har hann var við í hørðum bardøgum um Jerúsalem.

Sali gjørdist fiskimaður, og Heini gjørdist lærari. Teir vórðu báðir giftir og fingi børn.

Ein abbasonur annan teirra, Yam, var annars við flakatrolarunum Skálabergi seinasta túrin undir føroyskum flaggi.

Hitti Menakhem

Menakhem var í somu kibbutz sum beiggjar mínir, og tað var soleiðis, at vit hittust. Men eftir alt, sum var hent, sigur Menakhem, at eg sá út sum ein 14 ára gomul, hóast eg var 17-18 ár og annars var komin meg væl seinastu tvey árin.

Menakhem fór í herflotan, og eg fór at hjálpa ungum innflytarum í eini kibbutz í Jordan dalinum, og her lærði eg hebraiskt og aðrar lærugreinir á studentaskúlastøði. Umleið 1950, tá fyrsta kríggið var endað, savnaðust vit øll í eini nýggjari kibbutz við Genesaret vatnið. Í 1953 fór eg á lærarskúla, og fekk starv í 1956.

Meðan eg las, gjørdi vit bæði Menakhem av at giftast. Vit búsettust í vestara Galilea, og her vóru okkara tvey børn fødd. Her búðu vit inntil 1960, tá vit fóru til Eritrea, har Menakhem fór at arbeiða sum fiskiveiðuserfrøðingur. Í 1963 vendi vit heim aftur til Ísraels, so børnini kundu fara í skúla her. Eg helt áfram at arbeiða sum lærari inntil 1988. Í meðan hevur Menakhem arbeitt í fiskivinnudeildini hjá ST-stovninum FAO í Rom í sje

Tá ið Reyði Krossur vitjaði Theresienstadt var fyrireikingin sum til eina kongavitjan. Børnini sóu út til at vera lukkilig og væl ílætín. Beint eftir vitjanina blivu børnini send til Auschwitz! Men bluffið eydnaðist

ár. Eg búði heima og Menakhem ferðaðist ímillum.

Funnu navnið á mammuni

Seinni fekk eg váttan fyri lagnuni hjá mammu og systir míni á eini vitjan í Jewish Museum í Berlin. Vit sótu og hvíldu okkum, tá ommasonurin kemur rennandi, og rópar: "Kom niður í kjallaran, her er nakað, sum tú má síggja." Eg rann oman, og eg kundi ikki trúgva mínum egnu eygum, tí her síggi eg navnið á mammu skrásett á einum yvirliti yvir fyrirbeindu týsku jødarnar. Navnið á systir mína funnu vit eisini. Og her var endaliga váttanin um, at tær vóru sendar til Auschwitz.

Hetta er bert ein partur av ótrúligu søguni hjá teimum báðum. Søgan varð í síni tíð send Holocaust savninum, har Føroyar tískil eiga eitt íkast. Tað góða við hesi søgu er, at tað ber til at koma víðari í lívinum uttan at bera agg. Tað eru Hanna og Menakhem prógv um. Tí kunnu vit eisini vera errin um, at hava hesi merkisfólkini sum føroyavinir.